

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC173
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T462

datum uitspraak 17/10/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. R. de Bont, werkzaam te Waalre,

te voldoen door:

het Bisdom te 's-Hertogenbosch,
gevestigd te 's-Hertogenbosch,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 6 juli 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 15 mei 2012 met zaaknummer 2011T462, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief van 13 juni 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 22 oktober 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 6 februari 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brieven van 31 oktober 2012 en 7 mei 2013.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is op zijn tiende verhuisd naar [plaats]. Aldaar werd hij in de [kerk] misdienaar. Zijn moeder was daar erg trots op. Verzoeker leerde in dat verband [naam] (hierna: [naam]) kennen, die in de voornoemde kerk als kapelaan werkzaam was.

In het kader van de activiteiten rondom het misdienaarschap werd verzoeker door [naam] vaak gevraagd even te blijven voor een snoepje. Toen is het seksueel misbruik door [naam] gestart. Het misbruik bestond uit betasting van de intieme delen van verzoeker. Al met als heeft verzoeker moeten dulden dat [naam] hem op schoot trok of over zijn knie legde en verzoeker daarbij (onder zijn broek) betastte aan zijn intieme delen. Ook is [naam] eenmaal meegegaan toen verzoeker moest plassen. [naam] heeft bij die gelegenheid de penis van verzoeker vast gehouden en de voorhuid van verzoeker op pijnlijke wijze naar achteren getrokken.

Het misbruik heeft een tot anderhalf jaar circa één keer in de twee weken, althans regelmatig, plaatsgevonden. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik elf jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 15 mei 2012 (zaaknummer 2011T462) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 13 juni 2012, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5 indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan dat naar het oordeel van de Commissie in het onderhavige geval niet aan de orde zijn hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 22 oktober 2012 is namens verzoeker bij brief van 6 februari 2013 van mr. De Bont de vermogensschade van verzoeker nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn jeugd is aangedaan heeft een grote stempel gedrukt op zijn leven. Aanrakingen tijdens een soort van ontgroeningritueel tijdens zijn militaire dienst, die bij verzoeker herinneringen aan het seksueel misbruik oproepen, zijn de aanleiding geweest voor zijn afkeuring voor militaire dienst. Voorts is verzoeker na opspelende rugklachten vanaf zijn 22 jaar (met hernia en diverse operaties en behandelingen tot gevolg) uiteindelijk volledig arbeidsongeschikt verklaard vanaf 1983.

Op advies van de huisarts heeft hij vanaf 1991 een (deeltijd) psychiatrische behandeling ondergaan en in de periode daarna (in 1994-1995) heeft een tijdelijke opname en voortzetting van de psychiatrische behandeling plaatsgevonden. Naar de Compensatiecommissie begrijpt, stelt verzoeker zich op het standpunt dat aan de arbeidsongeschiktheid (aanvankelijk wegens rugklachten) in wezen een psychisch danwel psychiatrisch probleem voortkomend uit de seksueel misbruikervaring ten grondslag ligt. Ook de nadien ondergane psychiatrische behandeling wijt verzoeker aan het seksueel misbruik in zijn jeugd. Het zelfde geldt voor de op 11 november 1993 ondergane operatieve ingreep.

Pas sinds enkele jaren heeft verzoeker zijn altijd meegedragen geheim van het seksueel misbruik bespreekbaar kunnen maken. Hij is daarvoor thans in behandeling en de in die diagnose gestelde behandeling is dat verzoeker lijdt aan PTTS ten gevolge van het misbruik. Ook in zijn privéleven heeft het misbruik geleid tot relationele en affectieve problemen en heeft het een grote tol geëist. Zo heeft hij het misbruik nooit aan zijn toenmalige echtgenote durven vertellen en is zijn huwelijk gestrand.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik, waardoor hij voor een door de Compensatiecommissie uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 7 mei 2013 gereageerd en - kort samengevat - te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij - onder meer - een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 De Compensatiecommissie is van oordeel dat, afgaande op alle zich in het dossier bevindende stukken, niet zonder gerede twijfel aannemelijk is dat de gedurende vele jaren bestaande en thans nog voortdurende arbeidsongeschiktheid van verzoeker en de daaruit voortkomende vermogensschade toegerekend moet worden aan (de psychische problemen voortkomend uit) het seksueel misbruik. Uit de overgelegde stukken komt immers voornamelijk het beeld naar voren dat verzoekers rugklachten aan zijn arbeidsongeschiktheid ten grondslag hebben gelegen. Daarmee is naar het oordeel van de Compensatiecommissie wat betreft de arbeidsongeschiktheid niet voldaan aan het vereiste causaal verband voor een indeling in categorie 5.

4.7 De Compensatiecommissie acht het weliswaar aannemelijk dat het seksueel misbruik een rol heeft gespeeld bij de afkeuring voor de militaire dienst en mogelijk ook bij het voortduren van diverse lichamelijke klachten, waarvoor verzoeker thans nog in behandeling is, maar ziet ook ten aanzien van deze klachten geen vermogensschade aannemelijk gemaakt. Zo is niet zonder gerede twijfel komen vast te staan dat de inkomsten die verzoeker na zijn afkeuring voor militaire dienst heeft genoten minder zijn dan dat hij verdient zou hebben indien hij - het seksueel misbruik weggedacht - niet afgekeurd zou zijn en wel in dienst werkzaam had kunnen zijn.

Hetgeen verzoeker aanvoert met betrekking tot de gevolgen van het misbruik betreft voornamelijk het psychisch leed, waar verzoeker mee heeft te leven na het gedwongen hebben moeten ondergaan van ingrijpend seksueel misbruik op een kwetsbare leeftijd. Deze niet te onderschatten psychische gevolgen zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook - en met name hebben geleid tot 'substantiële' schade (zoals bedoeld in de Toelichting op de Compensatieregeling op pagina 10 onder 'categorie 5', 2^e alinea). Op dat punt dient er geen gerede twijfel te bestaan ten aanzien van het causaal verband tussen de gestelde schade en het misbruik. Waar verzoeker volstaat met het noemen van psychische op het smartengeld betrekking hebbende factoren en een concrete vermogensschade niet wordt onderbouwd, moet de conclusie luiden dat verzoeker alleen voor een compensatie ter zake van smartengeld in aanmerking kan komen. Daarbij laat de Compensatiecommissie wel uitdrukkelijk meewegen de door de Klachtencommissie onder 4.6 van haar advies gelaakte houding en reactie van [naam], die het misbruik weliswaar heeft erkend, maar - door het aan verzoeker doen toekomen van een gering bedrag over de hoogte waarvan vervolgens al dan niet opzettelijk verwarring wordt gezaaid bij verzoeker - verzoeker onnodig en diep heeft gekwetst.

4.8 Het voorgaande brengt met zich een indeling in categorie 5 niet aan de orde is en dat indeling in categorie 3 in het onderhavige geval passend is. Ook het binnen categorie 3 te adviseren bedrag is, zoals genoemd onder 4.1, gedeeltelijk bestemd voor voldoening van materiële schade. Alle feiten en omstandigheden in haar afweging betrekking, is de Compensatiecommissie van oordeel dat advisering van het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten €20.000,--, aangewezen is.

4.9 Verzoeker heeft nota's ter hoogte van €1.952,26 overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling komt ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking een bedrag van €1.000,-- inclusief kosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder aan verzoeker een bedrag van €20.000,-- te betalen, alsmede aan de verlener van rechtsbijstand ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.000,--, inclusief kosten en BTW, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/10/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter